

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΗΡΙΤ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

Κ. Π. ΚΥΡΙΑΚΑ

Ἐτησία συνδρομή δραχ. ν. 3, προπληρωτέα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους.

ΕΤΟΣ ΣΤ'. — Ἐν Ἀθήναις, 1 Ἰουλίου 1884. — ΔΡΙΘ. 7

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἀποβολὴ τῶν μiasμάτων. — Περὶ συνάψεως καὶ μεταωτοῦ. — Χυμικὴ
ἐξέτασις βοτῶν. — Ὅσα τῶν ἀκρίων. — Ἐπήρεια Σιλήνης. — Περὶ Ἐ-
φιέλου, ἐμέτου, δυσπνοίας. — Συνταγολογία, περὶ βράσεως χόρτων. — Κα-
τασκευὴ ἀνιζίτης. — Παντοτά. — Περὶ ἀυτοχειρίας.

Α'. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΑ.

Ἀποβολὴ τῶν μiasμάτων καὶ ἄλλων περιττῶν
ὄλων ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου.

Αἱ πρὸς ἀποβολὴν ὁδοὶ εἰσι πολλαί, ὧν αἱ μὲν ἔχουσι διέξοδον,
αἱ δὲ οὐ. Αἱ ἔχουσαι διέξοδον καὶ αἱ μᾶλλον φυσικώτεραι εἰσι τέσ-
σαρες διὰ τοὺς ἀνδρας, καὶ πάντε διὰ τὰς γυναῖκας, δηλ. ἡ τῶν
πνευμάτων, ἡ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, ἡ τοῦ δέρματος, ἡ τῶν
ὀφθαλμῶν ὀργάνων, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας καὶ ἡ τῶν γεννητικῶν ὀρ-

γάνων. Τούτων αἱ τρεῖς πρῶται χρησιμεύουσι καὶ πρὸς τὴν εἰσαγωγήν ὑλῶν χρησίμων εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ αἱ πέντε αὐταὶ εἶδοι τῆς ἐπιπέλης συνέχονται πρὸς ἀλλήλας, καὶ οὕτως ἀποτελοῦσι συνέχουσαν ἐπιφανείαν τῆς τοῦ σώματος καλυπτούσης μεμβράνης, ἣτις ἐν γῆν καλεῖται δέρμα, ὡς ἐν προηγουμένοις ἐλέγθη.

Καὶ ἡ μὲν διὰ τῶν πνευμένων ἀποβολὴ γίνεται κατὰ πᾶσαν ἐκπνοὴν, ὅτε μετὰ τοῦ ἐκπεμπομένου ἀέρος ἀποβάλλεται οὐκ ἄλλοις καὶ ποσὸν ἀτμῶν, ὡς γίνεται κατὰ δὴλον τὴν χειμῶν, ὅταν ἡ ἐκπνοὴ προσκρούῃ ἐπὶ ὑέλου ψυχρᾶς ἐπιφανείας, καὶ συμπυκνῶνται γνοῦς ὑδατος· μετὰ τῶν ἀτμῶν τούτων συναπιδύλλεται καὶ ὕλη περιττὰ καὶ μοχθηρὰ, ἐν αἷς καὶ ἀναρρήκτον πηλοῦς ἀοράτων μικροζωιδίων, ὅπερ ἐξεβαίθη διὰ πειράματος.

Ἡ δὲ νοσῶν ἐξέρχεται διὰ τῆς ἐκπνοῆς μιάσματα νοσοποιὰ τῶν δῆλων γίνεται, ἐὰν ἐν τῷ θαλάμῳ, ἐνθα διαμένει ὁ νοσῶν, τῆς ἄλλοι ἀγγεῖον ἔχον ποσὸν θεϊκοῦ ὀξέος κακαθηρισμένου. Μετὰ τὴν ὕβρας τὸ ὑγρὸν ταῦτο μελανίζει· τούτο ἀποδοτέον εἰς τὴν ἐν αἷσιν καταστροφὴν μικροζωιδίων εἰσακκομένων ἐν τῷ αἵματι, μετ' οὗ κατὰ εἰς ἐπαφὴν ἢ ἐπιφάνειαν τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος. Καὶ ἄλλοις, ἐὰν ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ ἀρρώστου κρεμασθῆ σφαῖρα ὑελίνη πλήρης πυρρῶς, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς κατακρημνίζονται ἀτμοὶ, οἵτις ἐν τῷ αἵματι οἱ ἀτμοὶ οὗτοι ἔχουσι σφίγη μικροζωιδίων, τὰ ὅποια ἐπιφασματικὴ ὕλη.

Ἢ δὲ διὰ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος ἀποβολὴ τῶν περιττῶν καὶ μοχθηρῶν ὑλῶν γίνεται μετὰ τῶν κοπράνων, ὅπερ εἶσι τὰ ἐν τῶν τροφῶν ὑπόλοιπα καὶ ἀχρηστά πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, καὶ τὰ ὅποια ὑρίστανται σῆψιν κατὰ τὴν ἐν τοῖς παχέσι ἐντέροις διαμονὴν των, καὶ οὕτως ἀποβάλλονται μετὰ ὕλης τινὸς βλενωδῆς, ἐκκρινομένης ἐκ τῆς ἐπιφάνειας τῶν ἐντέριων· ἐν τῇ ὕλῃ ταύτῃ περιέχονται καὶ μικροζωιδάρια.

Ἢ δὲ διὰ τοῦ δέρματος ἀποβολὴ γίνεται διὰ τῶν πόρων αὐτοῦ ἀδιαλείπτως ὑπὸ ἀτμῶν κατὰ στασιν, ὡς καταφαίνεται, ἐὰν ἐπιτεθῆ ἢ παλάμη ἐπὶ ψυχρᾶς ἐπιφανείας ὑέλου, ἐνθα ἀναρρήκτον γνοῦς ὑγροῦ, ἀμαυρῶν τὴν ἐπιφάνειαν· ἢ τοιαύτη ἀένηκος ἀποβολὴ διὰ τῶν πόρων τοῦ δέρματος καλεῖται ἀδελῆλος διαπνοὴ ἢ διαφύρησις, ἣτις, ὅταν γίνηται κατὰ μέγα ποσὸν, συμπυκνῶνται ἐπὶ τοῦ δέρματος, καὶ ἀποτελεῖ τὸν ἰδρώτα, ὅστις καὶ κατὰ Γαλιλῆο τοῦ δέρματος, καὶ ἀποτελεῖ τὸν ἰδρώτα, ὅστις καὶ κατὰ Γαλιλῆο ἀπᾶς μὲν ἰδρῶς περιττώματος· τινὸς ἐκκρισις ἐστίν· ὁ ἰδρῶς ἐκσφίγει τὸ δέρμα, ἀποκαθίστην αὐτὸ εὐκαμπτον, καὶ ὁρσίζει, ὅτε κεν τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ θερμογόνου διὰ τῆς ἐξατμίσεως. Οἱ ἀεὶ τῆς ἀδελῆλου διαπνοῆς, ἐξεταζόμενοι χυμικῶς, ἐμπεριέχουσι ὕδωρ

ὕλην περιττὴν καὶ μοχθηρὴν ὀργανικὴν, ἐν ἣ εὑρίσκονται καὶ μικροζωιδάρια, ὀξικὸν ὀξύ, χλωροῦχος καὶ φωσφοροῦχος· σόδα καὶ πότασσα, ὀξειδίου σιδήρου, κατὰ τινὰς δὲ καὶ ἀνθρακικὸν ὀξύ, καὶ ἄζωτον. Ὁ δὲ Κολλάρδος, λέγει, ὅτι τὸ μὲν ἀνθρακικὸν ὀξύ διαφορεῖται, ὅταν τρώγῃ τις φυτικὴν ὕλην, τὸ δὲ ἄζωτον, ὅταν ζωικὴν. Κατὰ δὲ τὰς παρατηρήσεις φυσιολόγων τινῶν τὰ ἄλατα τῆς ἀδελῆλου διαπνοῆς ἐπαυξάνουσι, καθ' ὅσον τὸ οὔρον ἔχει ἥττον φωσφορικὸν ὀξύ. Τὰ ἄλατα ταῦτα ἐκπεμπόμενα διὰ τῆς ἀδελῆλου διαπνοῆς προσκολλῶνται ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ ἀποτελεῖται τὸ ῥίπος, ὁ οἰσυπος κλπ., ὅστις ἀφαιρεῖται διὰ τῶν καθαρῶν ὑποκαμίσων ἢ διὰ τῶν λουτρῶν.

Τὸ ποσὸν ἐκάστου τῶν συστατικῶν τούτων διαφέρει κατὰ τὰς ἡλικίας, τὸ γένος, τὴν κρᾶσιν, τὴν ἰδισσυγκρασίαν κτλ. Εἰς τινὰς πλεονάζει τὸ ὀξικὸν ὀξύ, ὡς συμβαίνει εἰς τινὰς νεάνιδας ἐν καιρῷ ἐμμηνίων, ὃν ὁ ἰδρῶς ὀξει ὀξους· εἰς ἄλλους τὸ φωσφοροῦχον ἄλας, ὅτε ὁ ἰδρῶς παρέχει ἰδίαν σφαιρὴν ὀσμὴν· τινῶν τὰ ἐνδύματα χρωματίζονται μελανὰ διὰ τὸ περισσὸν τοῦ σιδήρου, κλπ. ἐν γένει ἢ συνήθως ὀσμὴ τοῦ ἰδρωτός προσέρχεται ἐκ τοῦ πλεονάζοντος ἐν αὐτῷ συστατικοῦ, δι' ὅπερ καὶ ἐκ τῶν τροφῶν ἐπιγίγνεται ἰδία ὀσμὴ τῷ ἰδρωτί· αἱ δὲ ἔγκυροι γυναῖκες, καθ' ἵπποκράτην, ἔχουσι ὡσαύτως ἰδίαν ὀσμὴν. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ μέρη τοῦ σώματος δὲν παρέχουσι τὴν αὐτὴν ὀσμὴν, τὸ αἶτιον εἶνε τοιοῦτον. Βιολογῶν μὲν ὁ ἰδρῶς περισσώτερον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, μὴ ἐξατμιζόμενος, καὶ ὑρίστανται ὡς ἐκ τούτου σῆψιν τινὰ ἰδίαν, ὡς γίνεται εἰς τοὺς ἰδρῶντας πόδας. Ὁ δὲ τῆς κεφαλῆς ἰδρῶς ὀξει ὀλιγώτερον τοῦ ἄλλου σώματος, καὶ ἐνίοτε οὐκ ὀξει.

Ἐκτὸς τῶν βῆθεισῶν περιστάσεων ἢ ἀδελῆλος διαπνοὴ γίνεται ἀπιστος καὶ κατὰ τὴν ἀναπνοὴν. Ὅταν γίνηται ἡ εἰσπνοὴ, ἢ ἐκπομπὴ ἐλαττοῦται, καὶ γίνεται ἀναισθησία τῶν πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος τριχοειδῶν ἀγγείων διὰ τοῦτο αἱ νευραλγίαι πρᾶνονται ἐν τῇ εἰσπνοῇ, καὶ αὐτὴ τὸ κέντρομα μελίσεως ἐπὶ τοῦ δέρματος οὐδόλωι· πονεῖ ἐὰν ὁ πάσχων διατηρήσῃ τὴν εἰσπνοὴν. Ὅταν γίνηται ἐκπνοὴ, ἢ διαφύρησις (ἢ ἐκπομπὴ) αὐξάνεται καὶ ἡ τοῦ δέρματος αἰσθητικότης εἶνε μεῖζων.

Β. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΟ

Περὶ τῶν σπόρων τοῦ σινάπεως (συναποσπόρου)

Πολλὰς χρησίμους καὶ ἐπιφελεῖς ιδιότητας ἔχει ὁ σιναπόσπορος. Οἱ σπόροι τοῦ σινάπεως εἶσι κατ' ἀρχὰς ἐρυθροί, εἶτα καθίστανται

ται υπομέλανοι. Ἐν τῆς ἀποσταλλάξεως δι' ἀμβίκου (λαμπήου) ἐξάγονται δύο εἶδη ἐλαίων, ἕμμονον καὶ ἄλλο πτητικὸν καυτηριώτατον. Τὸ ἐλαίον τοῦτο δὲν ὑπάρχει ἐν τοῖς σπόροις, ἀλλὰ γίνεται ἅμα ἐνωθῶσιν οἱ λειοτετριμμένοι σπόροι μετὰ τοῦ ὕδατος. Διαγίγνεται δὲ τὸ ἐλαίον τοῦτο καυστικωτάτους ἀτμούς, οἵτινες σφόδρα κινεῖσθαι ποιεῖ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐν μέρει τοῦ ἐλαίου τούτου ἐνούμενον μετὰ 20 μερῶν φησπενύματος ἀποτελεῖ μίγμα, τὸ ὁποῖον ἐπαλειφώμενον ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπιφέρει τάχιστα ἰσχυρὸν ἐρεθισμὸν.

Ὁ παρ' ἡμῶν σιναπόσπορος ἔχει υπομέλαν χροῖμα καὶ εἶνε ἐκταλληλότερος λειοτετριμένος πρὸς σιναπισμούς. (ἴδε Φαρμάκων βιβλ. 1. 140.)

Ἐάν ἐκ τῶν κόκκων τοῦ σιναπέως ἀφαιρεθῇ διὰ μηχανισμοῦ ἢ περιελάωμα (ὁ φλοιός) καὶ λειοτριβῶσιν οἱ σπόροι, ἢ κόκκοι γίνονται κιτρίνη. Διὰ τῆς τοιαύτης κόνεως ἰατροὶ τινεὶ ἐν Παρισίῳ ἐθερπεύουν ἐπιτυχῶς πολλὰ νοσήματα τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχει σιναπόσπορος λευκός, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴν δυνάμιν καὶ τὴν ποιότητα τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ μέλανος ἢ κόκκου τοῦ ἀναμιγνόμενου μετὰ ὕδατος μεταβάλλεται μετὰ τινος ὀξέως ἢ σηπτικῆν κατάστασιν, ἐν ᾗ ἢ ἐκ τῶν σπόρων τοῦ μέλανος σιναπέως διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ ἀμετάβλητος. Οἱ κόκκοι τοῦ λευκοῦ σιναπέως εἰσὶ διπλασίως μεγαλειότεροι τῶν τοῦ μέλανος, ἔχουσι δὲ τὴν ἰδιότητα νὰ ἐπιφέρωσι καθαρτικὴν ἐνέργειαν, ἐάν τις λάβῃ ἐκ τούτων ἐν κωτάλιον μεγάλον πρὸ τοῦ φαγητοῦ, ἢ τὸ ἐσπέρας ἐν ὑπνοῦ μετὰ ὕδατος, τοῖς τὸν στομάχον καὶ τὰ ἔντερα, καὶ φέρει ὄρεξιν καὶ ἐρεθισμὸν τινα, καὶ δύναται τις ἐπὶ μῆνα λαμβάνειν αὐτόν.

Χυμικῶς ἐξεταζόμενος ὁ σιναπόσπορος ἐμπεριέχει σημαντικὰ συστατικά. Ἐκτός τῶν δύο ρηθέντων ἐλαίων ἐμπεριέχει ἄξιον, φησφορον, ἄζωτον, λεύκωμα καὶ πολλὴν ὕλην μυξώδη. Τούτοις ἕνεκεν ὁ σιναπόσπορος τρωγόμενος μετὰ φαγητοῦ ὡς καρβύκεμα, καὶ μάλιστα μετὰ κρέατος βραστοῦ ἢ ψητοῦ, παρέχει μεγάλην ὀφέλειαν. Ἰσοσφαιρίζει τὴν ζωϊκὴν δυνάμιν διὰ τοῦ φησφορου, κατὰστρέφει τὰ ἐν τῷ διοργανισμῷ μίσγματα καὶ καθαρίζει τὸ αἷμα διὰ τοῦ θαίου, αὐξάνει τὴν θεραπευτικὴν δυνάμιν καὶ ἐπιφέρει ὄρεξιν πρὸς βρώσιν διὰ τοῦ ἀζώτου.

Διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχαίας ἐποχῆς ἐκ τοῦ σιναπόσπορου κατασκευάζετο καρβύκεμα, τὸ ὁποῖον καλεῖται μυττωτὸν, κοινῶς προστάρδα, ἐκ τῆς λατινικῆς λέξεως miutum καὶ ardens διότι τότε κατασκευάζετο τὸ μυττωτὸν ἐκ γλεύκους, ὄξους καὶ λειοτετριμένων σπόρωνσιν ἀπεως, ὠνομάσθη δὲ μυττωτὸν διότι γεύμενον πα-

ράχει συστολὰς εἰς τὴν μύτην, αἵτινες παύουσιν, ἅμα ὀσφρανθῆ τις ἄσπον. Ἦδη κατασκευάζεται διαφόροις τρόποις. Ὁ προχειρότερος εἶνε οὗτος.

Λάβτε μίαν κωτάλιαν ζαχαρέως τετριμμένης, θέσον ἐντός πηλίνου ἢ βάλινου ἀγγείου πλατυστόμου, πρόσθετε κωτάλιαν ὄξους καὶ ποσὸν ἀρκετὸν ζωμοῦ κρέατος, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου ἀπλοῦ ὕδατος ἀνακάτωσον, εἶτα πρόσθετε κατ' ὀλίγον λειοτετριμένους σπόρους σινάπεως, ἀνακάτωνον ἕως οὐ γείνη τὸ μίγμα πολτώδες, πουάτωσον καλῶς, καὶ χρῶ.

Κατασκευάζεται μυττωτὸν καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους ὑπὸ διάφορα ὀνόματα. Προσθέτουσιν ὕλας ἀρωματικὰς, πειρόδον, κ.λ.π. Πρὸς τὴν καλὴν ποιότητα τοῦ μυττωτοῦ πρέπει ὁ σιναπόσπορος νὰ ἴη ἀπὸ λεπτοτάτην κόνιν. Ἀφ' οὗ ἐν ἰγδίῳ κοπανηθῆ καλῶς, κοσμιζέται διὰ κρησάρας ἢ τοιαύτη κόνις εἶνε κιτρίνη, διότι τὸ περισπέρμιον (ὁ φλοιός) τῶν σπόρων, ὅστις εἶνε υπομέλας, μένει ἐν τῇ κρησάρα· διὰ τοῦτο καὶ ἡ πωλουμένη ἐν ἐμπορίῳ κόνις σιναπόσπορου εἶνε κιτρίνη. Ἐνίοτε οἱ ἐμπορευόμενοι ἀρχικῶς τὴν κόνιν ταύτην νοθεύουσι διὰ κόνεως λευκοῦ σιναπόσπορου, καὶ τότε τὸ ἐκ ταύτης μυττωτὸν μεταβάλλεται διὰ τοῦ χρόνου, καὶ γίνεται ἀχρηστος καὶ ἐπιβλαβὲς τῇ υγιείᾳ. Νοθεύεται δὲ καὶ διὰ τινος ῥίζης καυστικῆς βοτάνου τινός, καὶ τότε πάλιν τὸ ἐκ ταύτης μυττωτὸν εἶνε ἀνωφελές.

Ἡ κόνις τοῦ σιναπόσπορου χρησιμεύει καὶ πρὸς θεραπείαν νόσων ἐσωτερικῶς λαμβανόμενου. Οἱ χυρικοί θεραπεύουσι τὸν διαλείποντα πυρετὸν λαμβάνοντες ἅμα ἀρχίσει τὸ ῥίγος μίαν κωτάλιαν μικρὴν ταύτης μετὰ ποσοῦ τινος ῥόμης (ῥουμιού) καὶ πίνουσι διὰ μιᾶς. Καὶ ἰατροὶ ἐπιτυχῶς μετεχειρίσθησαν τὴν κόνιν τοῦ σιναπόσπορου ἠγνωμένην μετὰ κόνεως φλοιοῦ κίνας κατὰ τοῦ χρόνου διαλείποντος πυρετοῦ, κατὰ τῆς χλωρώσεως, κατὰ τῆς ὑδρωπικίας, κατὰ τῆς δυσπεψίας, κατὰ τῆς ἐπιμόνου δυσκοιλιότητος, κ.λ.π.

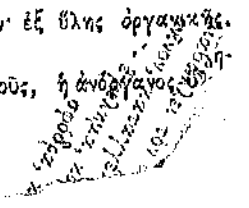
Γ'. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

(Ἐνὸς σαυτ' ὧ)

Χυμικὴ ἐξέτασις τῶν ὀπτῶν

Τὰ ὀπτα συνίστανται ἐν γίνει ἐκ δύο εἰδῶν ἐξ ὕλης ὀργανικῆς καὶ ἐξ ἀνοργάνου, ἧτις εἶνε τίτανος.

Ἐάν ὀπτοῦν τεθῆ ἐντός κεντρικοῦ ὀξέος ὕδατος,

χει σωληνοειδή κοιλότητα, ένθα εύρίσκεται λιπαρά ύλη, καλο-
 μένη μυελός· ο μυελός ούτος δέν έχει νεύρα ούτε
 πνοει· εύρίσκεται όμως περιεκαλυμμένος υπό λεπ-
 τοτάτης μεμβράνης, έχούσης πολλά νεύρα και
 άγγεία και ούσης πολύ εύαισθητού προς πόνο·
 Καί αυτή ή ύλη του όστού δέν πνοει κοπιώδη
 πνοει δέ τό περιόστεον, όπερ ώσαύτως άποτελείται
 εκ λεπτοτάτης μεμβράνης έχούσης νεύρα και άγ-
 γεία. Άγνωστον είνετι είνε προς τι χρησιμεύει
 εις τον διοργανισμόν ο μυελός των όστών.

μηριακόν όστ. αν

Η έσωτερική κενότης των μακρών όστέων και
 των μηριακών χρησιμεύει όπως καθίσταται τό β-
 στούν ισχυρότερον και άντέχρη εις πίεσιν και βέ-
 ρος περισσότερο. Γνωστόν είνε εκ της φυσική
 ότι εάν εκ δύο έπιμήκων έσων κατά βέρος και
 μήκος σημάτων τό έν ήνε κενόν έσωτερικώς αυ-
 ληνοειδώς, όπερ έχει και πάχος περισσώτερον
 του άλλου, του μη κενού, τό έν κενόν άντέχει
 βέρος ή πίεσιν καλύ περισσότερο του άλλου.

Τά μηριακά όστά ώς και πάντα τά έπιμή-
 εις τά άκρα εις σπογγώδη, και έντός των ό-
 ρων έχουσιν ήλην λιπαράν ως του μυελού (ή
 μελαούδι).

Η ύλη αύτη ως και ο μυελός είνε έπιζήσιον
 εις την μαγειρικήν· διότι καθίστασι και ζυμά
 και φαγητόν νοσημιώτερα· διά τουτο οι καλοί

μαγειρούντες συνθλάσι τά τοιαύτα όστά και ούτω τά βή-
 ζουσι προς έξαγωγήν της ύλης ταύτης. Τό μέσον των τοιού-
 των άποτελείται εκ ύλης πυκνής στερεής.

Τά της κνήμης όστά εις δύο: τό ίδίως κνημικόν και ή πι-
 ρόνη, κειμένη προς τά έξω. Τά κάτω άκρα αυτών άποτελοσιν τή
 σφυραύς. Εκ του γόνατος κείται ή έπιγονατις.

Πούς.—Άποτελείται εκ 3 μερών: εκ του ταρσαού, του μεταπι-
 σίου και των δακτυλίων.

Ταρσός.—Έχει 6 όστά: την πτέρνην, τον άστράγαλον, τό σ-
 βοειδές, τό σκαφοειδές, και 3 σφημοειδή. Τό μείζον είνε τό π-
 πτέρνης, μετά τουτο έρχεται ο άστράγαλος.

Μετατάρσιον.—Έχει 3 όστά, όμοιάζοντα προς τά του μη-
 καρπίου της χειρός: εις και ταύτα ως εκείνα έπιμήκη.

Φάλαγγες.—Άποτελούνται εκ 14 όστών, τά όποια είνε ως τά
 της χειρός.

Οί πόδες της γυναικός εις μικρότεροι των του άνδρός.

Έκτός όλων των όστων άνεφέραμεν, εις και άλλα τινά
 μικρά όστά. Κείνται επί των χόνδρων των δακτύλων της χειρός,
 και των αρθρώσεων· χρησιμεύουσι δέ προς αύξησιν της δυνάμεως των
 μυών και των τενόντων.

Υπάρχουσι προσέτι και άλλα τινά μικρά όστά, εύρισκόμενα ένίστε
 μεταξύ των φασών του κρανίου, καλούμενα Βυρμιένια· διότι ταύτα
 άνεκάλυψεν ο Βύρμιος εκ Κοπενάγης.

Είς τά μικρά έμβρυα και χείρες και οι πόδες εις μικρότερα του
 δέοντος. Τό στῆθος και ή κοιλία μεγάλα, και ή λευκή μικρά. Περι-
 αναλογίας μεταξύ των όστων κατά της ηλικίας ιδε Συνένδυκρον
 Ιατροδικαστικήν Τ. Γ. σελ. 226.

Κατά τον Άριστοτέλη καλείται βρέγμα τό μέρος του μετωπι-
 κου όστέος, τό όποιον καλύπτεται εκ τριχών· λέγεται και ύπερο-
 γενές· διότι όστεοποιείται τελευταίον των έν τῷ σώματι όστων.
 Τό δέ όπισθεν όστού του κρανίου, τό καλυπτόμενον εκ των τριχών
 καλείται ίνιον. Τό δέ μέσον τό μεταξύ ίνίου και βρέγματος· όπερ
 άποτελείται εκ ραφής των πλαγίων όστων καλείται κορυφή.

(*Ακολουθεί)

Επήρεια της Σελήνης επί της γῆς

Διά του όγκου αυτης.

Τό προς την γῆν έγγύτερον, ούράνιον σώμα είνε ή σελήνη, ήτις
 είνε μικρότερα της γῆς σχεδόν πεντηκοντάκις, και απέχει κατά την
 περίγειον θέσιν ταύτης 91,400 λεύγας και 103,000 κατά την
 απόγειον· διότι περιστρέφεται περί την γῆν έλλειψοειδώς, κειμένης
 της γῆς επί μιᾶς των έστιών της έλλείψεως. Ούτως ή σελήνη ότε
 μέν εύρίσκεται έγγύτερον ότε δέ άπώτερον της γῆς.

Εκ της τοιαύτης θέσεως της σελήνης προς την γῆν έπιγίγνε αι
 μείζων και καταφανεστέρα ή έπήρεια αυτης, ήτις γίνεται διά της
 έλκτικής δυνάμεως, την όποιαν έθηκεν εις όλα τά ούράνια σώματα ο
 θεός, όπως μετ' αναλόγου άποθητικής δυνάμεως διατυ-
 ρώνται έν άρμονία μεταξύ των. Κατά τον θεόν τουτον νόμον και
 ή Σελήνη έγγυτέρα προς την Γῆν ούσα έλκει και έλκεται παρὰ ταύ-
 της άρροιαώς κατά τον όγκον εκατέρων. Η δέ έλξις αύτη της

Σελήνης επί τήν Γ'ην εἶνε μεγαλειτέρα καὶ αὐτῆς τῆς ἑλξείας τοῦ Ἡλίου ἐπὶ τὴν γ'ην, ὅστις εἶνε πικρομέγιστος, ἀλλ' ἀπέχει καὶ πᾶσι πολὺ ἐκ τῆς γῆς.

Ἡ δύναμις τῆς ἑλξείας τῆς Σελήνης ἐπὶ τὴν γῆν, παραβαλλομένη πρὸς τὴν τοῦ Ἡλίου, εἶνε ὡς τὸ 3 πρὸς τὸ 1, ἦτοι τριπλασιαστικῆς τοῦ Ἡλίου.

Ἡ ἑλξίς αὐτῆς τῆς Σελήνης ἐπὶ τὴν Γ'ην γίνεται κατὰ δόξαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, τὰ ὅποια ὡς εὐρορα καὶ εὐκίνητα ἐλαττωμένα παρὰ τῆς Σελήνης, ὅταν αὐτὴ εἰσίσκασται ὑπεράνω τούτων, ἀνοψοῦνται ἀντίοντα πρὸς ταύτην, καὶ οὕτω παράγεται τὸ φαινόμενον, τὸ ὅποιον καλεῖται **παλίρροια**, τῆς ὁποίας χαρακτήρ εἶνε ἡ ἀνώψωσις καὶ ταπεινώσις τοῦ ὕδατος πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ ὑπέρεκειται ἡ Σελήνη. Καὶ ἡ μὲν συρροή τοῦ ὕδατος πρὸς ἀνώψωσιν καλεῖται **ἀνάρροια**, ἡ δὲ ταπεινώσις καλεῖται **ἄμμιωσις**. Γίνεται δὲ τὸ φαινόμενον εἰς 24 ὥρας καὶ 50 λεπτά, ὅπερ ἐστὶν ὁ χρόνος τῆς Σεληνιακῆς ἡμέρας, δις τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως, κατὰ 6 ὥρας πρὸς τὴν ἀνώψωσιν τῶν ὑδάτων, καὶ 6 πρὸς τὴν κατάβασιν ἢ ὀπισθοδρομίαν. Οὕτως ἡ παλίρροια γίνεται ἡρχότερα εἰς τ' ἀνατολικὰ καὶ βραδύτερα εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Γ'ης, κατὰ τὸν δρόμον τῆς ἀνατολῆς καὶ θέσεως τῆς Σελήνης. Γίνεται μείζων κατὰ τὴν νέαν Σελήνην καὶ κατὰ τὴν παντέληνον, διότι ἐνεργεῖ τότε καὶ ἡ ἑλξίς τοῦ ἡλίου, κρυμένης τῆς Σελήνης ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας γραμμῆς· μικροτέρα δὲ κατὰ τὴν πρῶτον καὶ τελευταίαν τετραγωνισμῶν. Γίνεται ἔτι μείζων κατὰ τὰς ἡμερᾶς.

Πάντα ταῦτα ἐξηγοῦνται φυσικῶς κατὰ τοὺς κανόνας τῆς δυναμικῆς. Σημειώτεον ὅτι τὰ φαινόμενα ταῦτα οὐδόλως γίνονται ἀμμιώως, ὅτε ἡ Σελήνη κεῖται ἐπὶ τῶν κατακορύφων σημείων, ἀλλὰ μετὰ τινα χρόνον· διότι ἀπαιτεῖται καιρὸς, μέχρις οὗ διαδοθῆ ἡ ἐλαττικὴ δύναμις ἐκ τῆς Σελήνης ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἵνα λάβῃ τοῦτο ὄραθ' ἐπὶ συσώρευσιν.

Φαινόμενά τινα ἀντιγόμενα εἰς παλίρροικον ἀναβαίνονται καὶ εἰς πηγὰς ὑδάτων καὶ εἰς φρέατα, ὧν αὐξοῦσι καὶ ἀναβάνουκαταβάνουσι τὰ ὕδατα κατὰ τὰς φάσεις τῆς Σελήνης· καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι πολλὰ τοιαῦτα ἀναμέρουσιν. Ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὰ θανάμια, ὁ Στράβων, ὁ Πλλίνος κλπ.

Οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔτι ἠγάθουν ὅτι αἰτία τῆς παλίρροιας ἦτον ἡ Σελήνη. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀπέδιδε ταύτην τῆς ἡλίου· ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν ἐξήγησιν θεωροῦν ἀνεπαρκῆ, ἐπειδή τὴν ἐξήγησιν εἰς τὴν ἐπήρειαν τῆς Σελήνης· λέγεται ὅτι μεταβίβη ἐκ Χαλκίδας ὅπως ἐκεῖ διαμείνη καὶ ἀποφύγῃ τὴν κατ' αὐτοῦ κατὰ

φασὶν τῶν Ἀθηναίων, εἴτινες προσῆψαν καὶ αὐτῷ κατηγορίαν ἐπ' ἀσεθείας, ἐνησχολήθη πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἐν τῷ ἰσθμῷ παλίρροιας, ἀλλὰ μὴ δυναθεὶς ἐξηγεῖται εὐερινῶς τὸ φαινόμενον τοῦτο, καὶ ἀπελπισθεὶς ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν εἰπόν, ὅς μὲ καταπῆρ ὁ ἰσθμῖος, ἅψ' οὗ δὲν δύναμαι καὶ εὐνοήσω αὐτόν. Τινὲς λέγουσιν ὅτι ἀπέθανεν ἐκ κωλικῆς διαθέσεως. Διεξοδικώτερον περὶ παλίρροιας ἰδὲ φυσικὴν ἐκδ. Β'.

Δ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ.

Περὶ Ἐμφιάτου

Καλεῖται καὶ **πυριγάλιον** καὶ **ἐπιβολή**, κοινῶς **μύρα**· εἶνε εἶδος ἀνείρου δεινοῦ, πηρέχοντος βάρους ἀνυπόφορον ἐπὶ τοῦ στόμου καὶ τοῦ στομάχου μετὰ ἀνικανότητος πρὸς τὸ ἐμίλιν καὶ κινεῖσθαι καὶ ἀναπνεῖν.

Τὰ αἰτια εἰσὶ ἀ. ὑπερπλήρωσις τοῦ στομάχου καὶ δυσπεψία· β'. κατὰ θέσιν τοῦ σώματος· ἐν ὑπνω· γ'. αἱ ἰθικαὶ ταραχαί, καὶ αἱ μεγάλαι διανηπτικαὶ ἐργασίαι, καὶ δ'. τὰ νευρικὰ πάθη.

Ἡ θεραπεία γίνεται διὰ τῆς ἄρσεως τῶν αἰτίων καὶ διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Τὸ πάθος τοῦτο εἶνε ἀκίνδυνον, διεξοδικώτερον ἰδὲ Συνεκδ. ὑγεινήν ἐκδ. Β'. σελ. 527.

Περὶ ἔμετου.

Ἦνολτε ἐπέρχεται ἔμετός ἐνεκεν δυσπεψίας καὶ πολυποσιᾶς, ἢ ἐκ θλασσίας ταραχῆς· ἐάν προέρχεται ἐκ δυσπεψίας καὶ πολυποσιᾶς εἶνε ἀκίνδυνος, καὶ καταπαύει, ἅψ' οὗ ἐκκενώθη ὁ στομάχος διὰ πύσεως ψυχροῦ καὶ ἡρωματισμένου ὕδατος μετὰ τιμῶν σακχαμάτων 10 ἕως 15 λαουδάνου σίνδενου καὶ ἰσαριθμῶν 0. αἰθέρος, ἡσυγάζοντος τοῦ πάσχοντος. Ἦκν ἐκ θλασσίας ταραχῆς· δυσχερῶς καταπαύει, καὶ οὐδὲν φάρμακον εἰσέτι ἀσφαλῶς ἐπέτευγεν· ἢ ἀκίνησις καὶ ἡ ὀπτικὴ θέσις τοῦ σώματος, τῆς κεφαλῆς οὕτως πρὸς τὴν πρῶτην συνήθειον προφυλάττωσιν.

Ἦνολτε ὅμως ὁ ἔμετός ὀποτελεῖ σύμπτωμα νόσου, καὶ τότε ἀνάγκη τῆς παρουσίας ἰατροῦ.

Περὶ αἰφνυθίας δυσπνοίας

Συμβαίνει ἐνίοτε αἰφνης δύσπνοια. Ὁ πάσχων μένει καθεζόμενος, καὶ δυσχερῶς ἀναπνέει. Ἐὰ συνηθέστερα αἰτία εἰσὶ τέσσαρα.

Α'. Ἐνεκεν ἐξάφνης τοῦ ἀσθματος· θεραπεύεται ὡς τὸ ἀσθμα· ἰδὲ περὶ ἀσθματος φοβὸν ἔτους Δ'. σελ. 142 καὶ 167

Β'. Ἐνεκεν ὑστερισμοῦ, θεραπεύεται ὡς ὁ ὑστερισμὸς· (ἴδε περὶ ὑστερισμῶν φοβὸν ἔτους Α'. σελ. 156),

Γ'. Ἐνεκεν συμφορήσεως αἵματος εἰς τοὺς πνεύμονας, τοῦτο ἐπέχεται εἰς τοὺς αἱματώδεις, ρομφαλαίους, πολυφάγους, καὶ τριφόμενους· ἐν πολὺν ἡσπτικῶν τροφῶν, εἰς τοὺς οἰνοπότας, οἵτινες πρὸς θερμαίνονται. θεραπεύεται διὰ τῆς φλεβοτομίας τοῦ βραχίονος, ἥτις ἐν ἀνάγκῃ ἐπαναλαμβάνεται, διὰ κλύσματος καθαρτικοῦ, διὰ ποτῶν ὑποσιστικῶν, κλπ.

Δ'. Ἐνεκεν μεγάλης ἀτονίας καὶ ἀδυναμίας, καὶ κράσεως λιπυφικῆς· ὠφελοῦσι τὰ ἀρωματικά καὶ τονικά ποτά· σιναπισμοὶ ἐπὶ τῶν μηρῶν καὶ ποδῶν κλπ.

Ε'. Ἐνεκεν παθήσεως τῶν πνευμόνων καὶ τῆς καρδίας, καθ' ἑνὴ παρουσία ἰατροῦ ἀναπόφευκτος.

Δύσπνοια γίνεται καὶ ἐν τῆς χρήσεως τινῶν ἰατρικῶν (ἴδε Συνδ. ἱατροδικαστικῆν Τ. Β'. σελ. 263).

Ε' ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Ὁ ἰατρός ἀρεῖ τὰ δεινὰ, θιγγάνει τε ἀγδιαν, καὶ ἐπ' ἄλλοι· ἴσθαι συμφορῆσαι ἰδίως καρποῦσαι ἰύσαι [ἱπποκράτης π. φ. σὺν]

Ὁ ἰατρός, ὁ ὅποιος μόνος γνωρίζει τὸν σκοπὸν τῆς συνταγῆς, πρέπει νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τοῦ ἰατρικοῦ, ἀλλ' ἂν ἐνδέχεται ὁ φαρμακοποιὸς νὰ μὴ προσέξῃ, καὶ τότε δεῖν φέρονται εἰς τὸν ἀσθενῆ· π. γ. ὅταν γράφῃ θειϊκὴν κινίναν μετὰ θεικοῦ σιδήρου διαλελυμένην ἐν τῷ ὕδατι διὰ θειϊκοῦ οἴζου, πρέπει νὰ ὑποδείξῃ ἐν τῇ συνταγῇ ὅτι ἐν πρώτοις πρέπει ὁ φαρμακοποιὸς νὰ ἐνώσῃ ἀμφοτέρω τὰ φάρμακα ἐν ἰγδίῳ οὐχὶ μεταλλικῷ· νὰ σπείρῃ ταῦτα ξηρά, ἕως οὗ ἐνωθῶσι καλῶς, εἶτα νὰ προσθήσῃ τὸ ὕδωρ, καὶ εἶτα ὀλίγα στάγματα θειϊκοῦ οἴζου ἡραιωμένου, κατ' ὄλιγον ῥιπτόμενα ἕως οὗ γείνη ἡ διάλυσις, καὶ οὐχὶ περισσώτερα, δὴς ἐπέρχεται βλάβη.

Ὁφείλει ὁ ἰατρός μετὰ τὸ τέλος τῆς συνταγῆς νὰ σημειώσῃ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως εἰς ἐνωσμένην γλώσσεια, ἀφ' οὗ συνάμα καὶ προφορικῶς εἶπη τοῦτο. Νὰ σημειώσῃ προσέτι ἂν τὸ ἰατρικὸν ᾖ πρὸς ἐσωτερικὴν ἢ ἐξωτερικὴν χρῆσιν.

Ὁσάκις τὸ ἰατρικὸν ἔχει σπουδαίαν ἐνέργειαν, ὁ ἰατρός ὀφείλει νὰ σημειώσῃ ὑπὸ τὴν συνταγὴν τὸ σημεῖον M, ὅπερ σημαίνει μετὰ γραφῆν ἐν τῆς συνταγῆς τὸν τρόπον τῆς χρήσεως ἐπὶ τοῦ ἰατρικοῦ, λατινιστὶ γράφεται διὰ τοῦ T. ὑπὸ ταῦτα γράφει τὴν χρονολογίαν καὶ ὑπογράφει, καὶ κατόπιν γράφει τὸ ὄνομα τοῦ πάσχοντος.

Ἢ συνταγὴ πρέπει νὰ γράφῃται εὐαναγνώστως, καὶ νὰ ἀναγιγνώσκεται ἐπανειλημμένως παρὰ τοῦ γράφοντος πρὸς ἐπιδηρόθωσιν παραγράματος.

Παρ' ἑλληνιστὶ πρέπει εἶναι ἑλληνιστὶ νὰ γράφῃται ἢ λατινιστὶ κατὰ τὴν εὐκολίαν τῆς εὐκρινείας παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ.

Ἐν τῷ συνταγολογίῳ τοῦτω αἱ συνταγαὶ γράφονται ἑλληνιστὶ καὶ ἐν παρενθέσει τὰ τῶν φαρμάκων ὀνόματα λατινιστὶ πρὸς περισσώτερον εὐκρινείαν. Ὁ ἰατρός δὲν πρέπει νὰ βιάζεται ἢ ἀλλάξῃ νὰ ἀποσπάται, ὅταν γράφῃ συνταγὴν. Σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη ἤδη γράφονται αἱ συνταγαὶ ἐν τῇ καλουμένῃ γλώσσῃ, μόνον ἐν Ἑλλάδι εἰσέτι ἀποφεύγουσι τὴν ἑλληνιστὶ γραφὴν τῶν συνταγῶν. Οἱ πλείστοι γράφουσι λατινιστὶ καὶ ἀτελῶς διὰ τὸ μὴ καλῶς εἰδέναί τὴν λατινικὴν, τινὲς δὲ γράφουσι Γαλλιστὶ, ἄλλοι ἱταλιστὶ, ὅπερ ἐπι μᾶλλον ἄτοπον.

Ὁ ἰατρός ὀφείλει νὰ ἐπισκέπτηται τὸ φαρμακεῖον, ἐνθ' ἐκτελῶνται αἱ συνταγαὶ του, καὶ νὰ βεβαιώται ἰδίως ὅμοιαι περὶ τῆς ποιότητος τῶν ἐν τῷ φαρμακείῳ φαρμάκων, ἂν ὑπάρχωσιν ὅλαι αἱ φαρμακευτικαὶ σκευασαί, ὅσας αὐτὸς μεταχειρίζεται εἰς τὰς συνταγὰς του, ἂν ἔχωσι καλῶς καὶ μάλιστα τὰ ἐγγυλίσματα, ἐν αἷς ἰδίως τὰ δηλητηριώδη, ἂν ὦσι πρόσφατα ἢ παλαιά, ὡσαύτως τοὶ ὕδατα, τὰ σερᾶπια, τὰ βάρματα, τὸ λαοῦδανον τοῦ Σίνδεναιμ, η-αἰθέρες, τὰ ἔλαια κλπ. διότι ἡ κακὴ ποιότης καὶ ἡ κακὴ διατήρησις τῶν φαρμακευτικῶν σκευασιῶν μεγάλως ἐπηρεάζει πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θεραπείας. Ὅλαι σχεδὸν αἱ φαρμακευτικαὶ σκευασαί διὰ τῆς πολυκαιρίας ἀλλοιοῦνται καὶ ἀποστρέφονται πολλὰς ἰδιότητας αὐτῶν, τινὲς δὲ καὶ δηλητηριώδεις καθίστανται.

Ὁ ἰατρός ὀφείλει ν' ἀποφεύγῃ ὅσα φάρμακα ἀποστρέφεται ὁ ἀσθενὴς καὶ νὰ μεταχειρίζεται ἄλλα ἰσοδύναμα ἀποδεχόμενα παρὰ τοῦ ἀσθενοῦς. Πάντοτε νὰ προσπαθῇ ὅπως τὸ φάρμακον ἢ εὐάρεστον τὴν γαστρὴν καὶ τὴν δερμίν, καὶ μικρὰς ποσότητος καὶ εὐκόλου χρήσεως.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Περὶ βράσεως χόρτων

(ραδικίων, σιναπίων, βρουβόλασταριών κλπ.)

Κατὰ πρῶτον καθαρίσον τὰ χόρτα, ἀποχωρίζων τὰ ἐξώφυλλα καὶ τὰ σκληρὰ μέρη, ἅπερ ῥίπτει πλύνων καλῶς καὶ τοποθετήσον ἐντὸς καλάθου ἢ καλῶς στραγγίσωσιν. ἔχε ἑτοιμον πῦρ. ὅτε ἐν πύλῃ χύτρα ὕδωρ καθαρὸν, καὶ ἄρες ἢ ἀναδράτῃ· εἶτα ρίψον τὰ χόρτα τὰ ὅποια, ἵνα διατηρήσωσι τὸ πράσινον χρῶμα αὐτῶν, ἄρες ἢ βράσωσι, μὴ ποματίζων τὴν χύτραν, αὐτὴ προσθέτων ἄλας ἐν τῷ βράζειν· διότι ἂν ποματίσῃς τὴν χύτραν καὶ ρίψῃς καὶ ἄλας, τὸ μὲν χρῶμα τῶν λαγάνων μεταβάλλεται εἰς κίτρινον ὡς ἂν ὄσιν πεπαινωμένα· ἔχε ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναλογίαν τῆς χύτρας, τῶν χόρτων καὶ τοῦ ὕδατος· διότι ἐὰν βράζωσι πεπυκνωμένα, ἔτσι πεπιεσμένα ἐντὸς τῆς χύτρας, μαραγγιάζουσι, γίνονται δύσπεπτα, παράγοντα πολλὰ ἀέρια καὶ ἐπιπλασθῆ εἰς τὴν ὑγίειαν. Μετὰ τὴν βράσιν ἐξάγεις μέρος ἢ τὸ ὅλον, τοποθετεῖς εἰς λαπάδα ἀνευ ζωμοῦ, καὶ κερύκευτον διὰ ἄλατος, λειμώνου καὶ καλοῦ ἐλαίου.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Κατασκευὴ κατ' οἶκον τοῦ ποτοῦ Ἀνιζέττη.

Λάβε οἶνον πνεύματος	200 δρ.
ἐλαίου γλυκανήτου	8 στάγματα
ὕδατος ἀτεσταλαγμένου	150 »
ζαχαύρου καθαρῆς	100 »

Ἐνωσον τὸ ὕδωρ μετὰ τῆς ζαχαύρου ψυχρὰ, διάλυσον τὸ ἕλκον εἰς τὸ οἶνον πνεύμα, ἔνωσον ἀμφότερα καὶ ἔχεις τὸ ποτόν.

Ἡ ἱατρικὴ ἐπιθεώρησις ἀναφέρει ὅτι ἐν τινι πόλει τῆς Σουηδίας νέα τις 23 ἐτῶν ἡλικίας τὸ 1883 ὑπέστη δριμύεις πόνο· ἐπὶ τοῦ γόνακτος, ἐνθα ἐγένετο οἰδήμα μέλαν, ἐφ' οὗ ἀνιζέττη ἢ μύτη βελόναι τὴν ὀπίσθιν ὀλιγρόν ἐξήγαγεν εὐκόλως. Κατόπιν ἐρεύνης γενομένης καὶ ἐπὶ τοῦ ἄλλου σώματός της, εὐρέθησαν καὶ ἄλλα οἰδήματα ἐρυθρὰ, ἐπὶ τῶν βραχιόνων, τοῦ στήθους, τῆς κοιλίας, τῶν σκελῶν, κλπ. ἐξ ὧν τῶν μαρῶν τούτων, ἐξήχθησαν βελόναι 110 ὀμολόγησαν ἢ νέα αὐτῇ ὅτι κατέπιε ὅδεσμαι βελόνων, ἢτοι περὶ τὰς 150. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 1822 καὶ ἐξ ἄλλης νεάνιδος, κυριευμένης

ὑπὸ μανίας πρὸς κατὰποσιν βελόνων, ἐν ᾗ ἐνοσηλεύετο ἐν νοσοκομείῳ ὡς πάσχουσα ἐκ παραλυσίας τῶν βραχιόνων, ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ δέρματος αὐτῆς πλέον τῶν 400 βελόνων, τὰς ὅποιας κατέπιε κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Ἡ τέσσα (στάκτη), διδομένη ἀνάμικτος μετὰ τῶν τροφῶν ὑπὸ μετρίαν δόσιν εἰς τοὺς χοίρους, κατευσιάζει τὸν πρὸς ὄψιν δριμύτητος γαστρῶν τούτου γινόμενον, οἱ χοῖροι πικρύνονται. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦ χοίρου τὰ σπλάγγνα κατὰ πολλὰ ἐμοιάζουσι τοῖς τοῦ ἀνθρώπου σπλάγγνοις, ἀρὰ γε δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον διὰ τῆς τέσσα :

Τὰ τεχνικὰ ἀνθη βαφέντα ἐν διαλύσει νιτρικοῦ κοβαλτίου ἀποκτῶσι τὴν ιδιότητά, ὡς πολὺ ὑγρομετρικὰ, ἐν μὲν τῇ ὑγρασίᾳ νὰ γίνονται κυανὰ, ἐν δὲ τῇ ξηρασίᾳ ἐρυθρὰ· διόπερ καλοῦνται ἀνθη ὑγρομετρικὰ.

Ἀνάταλ τις νὰ ἔχη ἐν τῷ θαλάμῳ τοιαῦτα ἀνθη γάρβιν καλῶν πνεύμα καὶ ὑγρομέτρου.

Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα ἐκ Λονδίνου συνδρομητὴν τοῦ αἰφίλου, ἐν ᾗ αὐτοχειρία ἦνε θεμιτὴ ἢ ὄχι, καὶ διατί; ἀπαντῶμεν τάδε :

Περὶ αὐτοχειρίας

Ἡ αὐτοχειρία εἶνε ἀθέμιτος πράξις εἰς τὰ φιλελεύθερα πολιτεύματα· διότι ὁ αὐτόχειρ καταστρέφει ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον δὲν ἀνήκει εἰς αὐτόν, ἀλλὰ εἰς τὴν πατρίδα. διὰ τοῦτο καὶ τὸ πάλαι παρὰ τοῖς εὐεθέροις Ἕλλησιν ὁ αὐτόχειρ καὶ μετὰ θάνατον ἐτιμωρεῖτο νόμῳ τοῦ Σόλωνος, ἀπεκόπτετο ἡ χεὶρ καὶ μακρὰν τοῦ πόνου ἐθάπτετο. — Ἐν δὲ τῷ ᾄδῳ ἡ ψυχὴ του ἐμυθολογεῖτο, ὅτι ἐτιμωρεῖτο κατεδικάζετο ἐπὶ 100 ἔτη νὰ τεύχῃ ἀενάως χωρὶς νὰ εὐρίσκη τόπον ἀναπαύσεως. — Ἀλλὰ καὶ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία, φρονούσα, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνθρώπου, τιμωρεῖ τὴν αὐτόχειρα, ἀποκλείουσα αὐτὸν πάσης Ὀρθοκευτικῆς τελετῆς, καὶ τὸν θεωρεῖ ὡς ἀποσπᾶστην.

Μόνον εἰς τὰς αὐτοκρατορικὰς πολιτείας, ἐνθα ἡ ζωὴ τοῦ πολίτου ἀνήκει εἰς τὸ ἄτομον, τὸ δὲ ἄτομον εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δούλον τοῦτον νὰ καταστρέφῃ τὴν ζωὴν του

κατὰ θέλκων· διὰ τοῦτο εἰς ἀπόλυτα κράτη καὶ δημοῖα καταστήματα ἄλλοτε ἦσαν, ἐνθα ὁ βουλόμενος ἦτο ἐπιτετραμένος νὰ μεταβαίνει καὶ αὐτοχειριάζεται· ἐλέγοντο δὲ ταῦτα καταστήματα τῶν Συναποθαμένων. Ταυῦτα ὑπῆρχον ἐν Ἀλεξάνδρῳ ἐπὶ Πτολεμαίων, καὶ ἐν Βερολίῳ πρὸ αἰῶνος.

Ἡ αὐτοχειρία εἶνε πάθος ὑποχονδριακόν, εἰς τοῦτο ἀνάγεται τὸ σπλέεν τῶν Ἀγγλων.—Ἡ κρίσις δὲν γίνεται προσηκόντως κατὰ μίαν ἰδέαν, εἶνε δηλαδὴ μονομανία, ἐξ ἧς κυριεύεται ὁ αὐτόχειρ ἐξ ἀθυμίας, ἀρτίως καταλαμβάνουσιν μετὰ εἰδικῆς περιστάσεως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ καταστρέψαι ἑαυτόν.—Ἡ κρίσις ἀποχωρίζεται ἐκ τῆς σχέσεως τῶν πέριξ, τὸ νευρικόν σύστημα ἀναισθητεῖ, καταπάθει τὴν αἰσθημα φιλίας, τὸ φίλτρον, τὸ θέλητρον, δὲν ἀγαπᾷ, οὐδένα ποιεῖ, πρὸς οὐδένα ἰνδιαφέρεται, τὰ πάντα ἀηδιάζει καὶ τὸ φονεῦσαι ἑαυτὸν θεωρεῖ τὴν λήξιν τῆς ἀηθείας του· εἰς τοσοῦτον βαθμὸν εἶνε ἡ ἀναισθησία του ὥστε καὶ κώπων τὰς σάρκας πρὸς θάνατον δὲν αἰσθάνεται πόνους· εἰς θέλων διὰ μικρᾶς ψαλίδος νὰ κόψῃ τὴν λαίμῳν του ἤρξατο ἀπαθῶς καὶ ἀπόνως νὰ προβαίνει κατ' ὀλίγον ἔκοψεν ἐπὶ τέλους τον λάουγγα, ἀλλ' ὁ θάνατος δὲν ἐπῆλθε, προβαίνει κατ' ὀλίγον ἕως οὗ ἔκοψε τὴν καρωτίδα καὶ ἐξ αἰμοραγίας ἀπέθνηκεν.

Ἡ συγγέντρισις τῆς σκέψεως πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἑαυτῶν καταστροφῆς, καὶ ἡ ἀποφυγὴ ἐκ πάσης αἰτίας δυναμένης νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ὀλεθρίαν ἀπόφασιν· ἐπιφέρουσι μεγάλην προφύλαξιν ὅπως μὴ αὐτηγωνισθῆ, ὁ Ἀριστοτέλης (πρ. XXX) λέγει περὶ τούτου τάδε·

«Οἱ διαφύμενοι ἑαυτοῦς καταλυμδόνται ἐξ ἀθυμίας,»
«καὶ μηδὲν ση· εἶν πο οὐσι πρότερον τῆς ἑαυτῶν ἀποφάσεως.»

Ὁ τοσοῦτον ἀναίσθητος, ἠθικῶς καὶ σωματικῶς καθιστάμενος μονομανῆς, εὐλόγον εἶνε ὅπως ἀποστερηθῆται τοῦ κοινωνικοῦ κύρους πᾶσα ἑαυτοῦ πράξις. Ὅθεν τοῦ αὐτόχειρος οὔτε διαθήκη, οὔτε ἄλλαι τις ἐντολὴ ἔχει κύρος, καὶ εὐλόγως ἡ Ἱταλικὴ πολιτεία ἀποκρούει τὸν κύρος τούτων.

Ὁ φόβος τῆς τιμωρίας τοῦ σώματος τοῦ αὐτοχειριασθέντος συντελεῖ πρὸς τὴν ἀποτροπὴν ἐκ τοῦ πάθους τούτου.

Ἀτυχῶς ὁ αὐτόχειρ δὲν περιφρονεῖται ἤδη ἢ πρὶν ἀποστεροῦσα τὸν ἐκκλησιαστικὴν πᾶσης θρησκευτικῆς ἀπολαύσεως ἤδη τὸν παραβλέπει, καὶ διὰ κινδύλων ἰατρικῶν πιστοποιητικῶν παρέχει ταῦτα τὰ θρησκευτικά. Ἐκ τούτου καὶ ἐνθαρρύνονται πρὸς τὴν ὀλεθρίαν ταύτην πράξιν οἱ πρὸς ταύτην διατεθειμένοι.

(Ἴδε διεξοδικώτερον Συνέκ. Ἱατροδικαστικῆν T. A'. σελ. 118.)